

HARVAT OVAT VALITUT

Pekka Ervastin esitelmä 19.10.1930

Luukaan evankeliumissa kerrotaan Jeesuksen sanoneen ylösnousemuksensa jälkeen, että Hänen sanomansa taivasten-, jumalanvaltakunnasta on saarnattava kaikkien kansojen kesken eli kaikille kansoille. Ja vaikka oppineet arvelevat, että tämä Luukaan loppuosa Jeesuksen ylösnousemuskertomuksesta on myöhempää lisäystä siitäkin syystä, että ensimmäinen Jerusalemin seurakunta ei nähtävästi ollenkaan ymmärtänyt, että Jeesuksen sanomaa jumalanvaltakunnasta olisi saarnattava kaikille kansoille, vaan päinvastoin se tahtoi rajoittaa sen juutalaiseen maailmaan, niin ei meillä kuitenkaan ole mitään syytä ajatella, ettei Jeesus olisi tarkoittanut, että Hänen sanomaansa on julistettava koko maailmaan. Paavali alkoi kulkea sitä tietä ja hän epäilemättä sai inspirationsa Jeesukselta. Ei Jeesuksen sanoma ole mikään kansallinen sanoma, vaan yleismaailmallinen. Vaikka Juudan kansa aina oli ajatellut itseään Jumalan valituksi kansaksi, niin tiedämme, että Jeesus antoi tälle käsitykselle „Jumalan valittu kansa“ eli „Jumalan valitut“ aivan toisen merkityksen. Ja myöskin juutalaiset mystikot tunnustavat, että sana Israel, joka merkitsee Jumalan kansa, ei tarkoita juutalaisia, vaan kaikkia ihmisiä, jotka ovat Jumalan omia. Muistamme, kuinka viime kerralla koetimme näyttää, että Jeesus itse asiassa antoi selvän määritelmän tälle sanalle „valittu“, sillä Hän jakoi ihmiset kolmeen luokkaan. Ensimmäiseen, alimpaan luokkaan, kuuluvat yleensä kaikki, jotka saavat kuulla valtakunnan sanomaa. Ja koska sitä vähitellen on saarnattava kaikille ihmisille maan päällä, niin tämän sanoman kuulijoiden joukkoon joutuvat kaikki kansat.

Mutta Jeesus nimenomaan sanoo, että vaikka kaikki ovat kutsutut, niin harvat ovat valitut. Kun valtakunnan sanomaa

Julistetaan kaikille ihmisille, tapahtuu, että siemen useimmissa tapauksissa lankeaa tien oheen, se ei pääse juurtumaan. Ja niin ne ihmiset muodostavat tuon suuren joukon, joka kuuntelee, mutta ei osaa ottaa vastaan. Sitten ovat kutsutut klektoi, ja ne, kuten viime kerralla puhuimme, osoittautuivat semmoisiksi, jotka ottavat ilolla sanoman vastaan, mutta eivät osaa sitä säilyttää, vaan unohtavat sen. Heidän mielensä on täynnä muita ajatuksia, maallisia ja filosofisia ja heidän sielunsa on niin täynnä tämän maailman huolia, etteivät he osaa toteuttaa sitä sanomaa, jota ovat kuulleet, vaan unohtavat sen. Sitten on kolmas joukko, eklektoi, valitut, ja ne ovat niitä, jotka ottavat sanoman vastaan ja joiden maaperä on hedelmällinen jumalanvaltakunnan sanomalle. Siellä siemen kasvaa 30-, tai 60- tai 100-kertaiseksi. Jeesus eroittaa niissä kolme luokkaa sen mukaan, kuinka paljon hedelmää siemen tuottaa, siemen, joka on heidän sydämeensä laskettu. Ja nämä eklektoi ovat oikeastaan ainoat, jotka voivat tulla kysymykseen, jos tahdomme puhua joistakin ihmisistä jumalanvaltakunnan sanoman yhteydessä, sillä vasta nämä ihmiset ottavat vastaan sanoman ja toteuttavat sitä jollakin tavalla. Jeesuksen opetuslapset luonnollisesti kuuluivat valittujen joukkoon, ja sentähden Jeesus sanoi heille: „jos puhun kansalle vertauksissa, niin teille puhun jumalanvaltakunnan salaisuuksia.“

Jos sitten kysymme, mitkä olivat jumalanvaltakunnan salaisuudet, joita Jeesus puhui valituille, niin meidän ei tarvitse ajatella etukäteen, että nämä salaisuudet olisivat olleet mitään mystillisiä, kuiskattavia asioita, joista ei voi kertoa toisille, vaan ne olivat ainoastaan, kuten Jeesuksen opetuksista huomaamme, siveellisiä sääntöjä ja vaatimuksia, jotka aina ovat edellytyksiä henkiselle tiedolle. Jeesus lupaa aina henkistä tietoa: „te saatte Pyhän Hengen, joka opettaa teitä“ – mutta Hän ei lupaa sitä muuta kuin valituille, jotka kuuntelevat Hänen sanojaan ja jokapäiväisessä elämässä ryhtyvät toteuttamaan niitä. Ja niille Hän ensin alkoi opettaa niitä siveellisiä ja moraalisia edellytyk-

siä, jotka ovat välttämättömiä, jotta ihminen sitten omilla ponnistuksillaan voi saavuttaa henkistä tietoa.

Minkälaisia ovat sitten nuo eetilliset opetukset, joita Jeesus antoi ainoastaan valituille, vaikka ne eivät ole salaisuuksia siinä mielessä, ettei niitä olisi voinut antaa kelle tahansa? Jeesus juuri vuorisaarnassaan puhuu niistä. Siinä kerrotaan: kansanjoukot hämmästyivät, sillä Hän puhui, kuten semmoinen, jolla on auktoriteettia, joka itse tietää omasta kokemuksestaan, mitä puhuu. Kansanjoukot hämmästyivät, mutta ehkä eivät siitä sen enemmän ottaneet vaarin. Jeesuksen oma sana, se opetus, joka koski taivastenvaltakuntaa ja sen salaisuuksia, jäi muutamille harvoille, vaikkei siinä ollut mitään salattavaa.

Ja jos kysymme, mikä mahtoi olla se Jeesuksen sanoma valituille, ne salaisuudet, joista Hän puhui opetuslapsille, kuinka ne jakautuivat, niin tiedämme, että Jeesus itse sanoo, että muutamat valitut ovat semmoisia, jotka kantavat 30-kertaisen hedelmän, toiset kantavat 60-kertaisen ja sitten on niitä, jotka kantavat 100-kertaisen. Mitkä ovat ne, jotka kantavat 30-kertaisen? Ne ovat luonnollisesti niitä, joille kuuluvat ensimmäiset taivastenvaltakunnan säännöt. „Jos niitä noudatatte, kannatte 30-kertaisen sadon.“ Ja mitkä ne ovat? Ne ovat Jeesuksen viisi käskyä, jotka Hän antoi vanhojen Mooseksen käskyjen tilalle ja joilla Hän omalla uudella tavallaan tulkitsi elämänlain, kuten Hän sanoo, että profeetat ovat tulkinneet elämänlakia, eivät ne ole tulleet sitä hävittämään, vaan tulkitsemaan ja täyttämään. „Samoin minä olen tullut sitä tulkitsemaan ja täyttämään ja jatkan siis profeettain työtä, olen siis yksi profeetta ja kaikista uusien profeetta teidän edessäni. Minäkin selitän omalla tavallani sitä elämänlakia, ja jos sitä seuraatte, olette minun opetuslapseni.“

Nuo käskyt ovat: 1) älä suutu, älä sydämessäsi koskaan suutu, 2) älä tee aviorikosta, vaan ole ajatuksissasikin aina puhdas. (Hyvin yksinkertainen käsky, kuten ensimmäinenkin) 3) älä vanhoja mitään, vaan ole aina rehellinen puheessani, ole lyhyt ja tarkka ja rehellinen: ei sinun tarvitse monta sanaa sanoa, vaan

sano, kuinka asia on. Vastaa: on, on – ja: ei, ei; jos kovin paljon siitä ylitse puhut, kun yksinkertaista asiaa sinulta kysytään, niin sinä pian joudut harhateille. Älä vakuuttele ja vannu, vaan puhu yksinkertaisesti totta. Ole siis rehellinen lupauksissasi, puheessasi ja ajatuksissasi, rehellinen itsellesi ja toisille. 4) älä vastusta sitä ihmistä, joka on paha. – Tämä on hyvin merkillinen ja mullistava käsky. Jos joku ihminen tahtoo olla paha, älä väkivallalla häntä vastusta, vaan ole nöyrä ja alistuvainen. Älä tartu miekkaan, se myöskin kuuluu tähän samaan käskyyn. Jeesus antoi siitä selvän esimerkin silloin, kun Pietari tarttui miekkaan puolustukseen Häntä. Pietari, joka oli hyvin tulinen ihminen, kovasti loukkaantui, kun sotamiehet tulivat ja ottivat Jeesuksen kiinni, ja hän tarttui miekkaan ja sivalsi yhdeltä sotamieheltä korvan. Mutta Jeesus sanoi: „Pistä miekkasi tuppeen. Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu.“ Ja hän paransi sotamiehen korvan. Jeesus näytti omalla esimerkillään, kuinka Hänen seuraajiensa tulee tulla.

Sitten 5:s käsky oli: älä vihaa vihollisia. Sillä tarkoitetaan niitä ihmisiä, jotka kuuluvat toisiin kansoihin. Kaikki ovat ihmisiä, kaikki ovat yhtä sokeita, yhtä erehtyväisiä, vähätietoisia, olivat ne meikäläisiä tai teikäläisiä. Rakastakaa heitä kaikkia.

Nämä olivat ne ensimmäiset ehdot. Näitä ehtoja rupesi siis toteuttamaan se, joka tahtoi olla Jeesuksen opetuslapsi, seuraaja, joka tahtoi tulla jumalanvaltakunnan jäseneksi. Tätä me emme voi kieltää. Me tiedämme, että kaikki parhaat ja syvimmät kristityt, jotka ovat pitkin vuosisatoja ymmärtäneet, mitä Jeesuksen seuraaminen on, ovat aina päätyneet tähän. Vaikkeivät he olisi huomanneet Jeesuksen viittä käskyä vuorisarnassa, ovat he kuitenkin ymmärtäneet, että tämä on Kristuksen henki, että totuuden Pyhä Henki on se, että ihminen tulee aivan uudeksi, hän luopuu siitä vanhasta menetelmästä, joka ennen oli korkein elämässä. Ennen oli kunniakasta, suurinta, taistella oikeuden puolesta, taistella miekalla, käydä sotaa kaiken hyvän puolesta.

Mutta Jeesus sanoo: sillä tavalla ei mitään ole voitettu eikä voiteta. Se on kuin aaltojen leikkiä merellä, milloin ollaan laaksossa, milloin harjalla, mutta rauhaa siitä ei tule. Ei rauha tule huutamalla, ei väkivaltaisilla teoilla, rauha tulee sisästäpäin suurena, ihmeellisenä voimana, luottamuksena Jumalaan, hyvään. Rauha tulee sitten, kun ihmiset luopuvat pahaa tekemästä. Ja Jeesuksen seuraajat, vaikka he eivät olisi ajatelleet voivansa kuulua muuhun, kuin tuohon ensimmäiseen luokkaan, niihin, jotka kantavat 30-kertaisen hedelmän, he noudattivat Jeesuksen käskyjä, sillä he tiesivät, että ainoastaan niitä noudattamalla saattoi kuulua taivastenvaltakuntaan. Jos he joitakuita noudattivat, olivat he ehkä suureksi osaksi taivastenvaltakunnassa, mutta jos he jonkun jättivät noudattamatta tai kielsivät sen, olivat he yhtä paljon sen ulkopuolella. Jeesus sanoo: „joka opettaa ja tekee, kuten minä olen käskenyt, se on suuri taivastenvaltakunnassa, mutta joka jättää toisia käskyistä toteuttamatta, hän on pieni taivastenvaltakunnassa.“ Ja Jeesuksen seuraajat koettivat toteuttaa niitä.

Historiasta me tiedämme, kuinka kristikunnan alkuaikoina kristityitä vainottiin Rooman suuressa valtakunnassa, mutta ei heitä, muutamia yksityisiä ihmisiä, vainottu sentähden, että he uskoivat eri Jumalaan, siellähän oli uskonvapaus, suuri suvaitsevaisuus vallitsi Rooman valtakunnassa, eivät he siitä välittäneet, että puuseppää sanottiin Jumalan Pojaksi, mutta Rooman valtio katsoi hyvin epäilevin ja pelokkain silmäyksin niitä kristityitä, jotka kieltäytyivät kantamasta miekkaa, jotka vastasivat, kun heitä vaadittiin sotapalvelusta suorittamaan: „me emme voi, meillä on ainoastaan yksi Jumala, ja Hän on sanonut: „älä miekkaa kann.“ Me emme voi tehdä lippuvalaa, emme kantaa miekkaa teidän maallisten keisarienne puolesta. Ihmiselämä on liian kallis sitä tehdäkseen. Meidän suuri Mestari on sanonut: ei mitään väkivaltaa, ei verenvuodatusta. Sentähden kieltäydymme.“ Ei heille silloin mitään voinut, mutta heitä vainottiin silloin tällöin, jolloin kristityitä tapettiin joukoittain.

Tästä huomaamme, että kristikunnan alkuaikoina oli semmoisia kristityitä, jotka koettivat seurata Jeesusta. He olivat ymmärtäneet, ettei voinut kuulua taivastenvaltakuntaan, ei voinut nimittää itseään kristityksi, jollei täyttänyt Jeesuksen käskyjä. He ymmärsivät tämän elämän sillä tavalla. Siinä ei vaadittu ulkonaista auktoriteettia, semmoinen ei voinut tulla kristityksi, joka ulkonaisen auktoriteetin nojalla kieltäytyi miekkaa kantamasta. Semmoinen auktoriteetti murskautuu heti, jos ihminen joutuu ahtaalle. Mutta kristityt uskoivat siihen sentähden, että he tunsivat, että se oli uutta elämää, tulevaisuutta lupaavaa, semmoista, jota ihminen ei tähän saakka ollut käsittänyt. Ihmiskunnalle tulisi todella uusi aika, jos edes muutamat ihmiset rupeaisivat noudattamaan tätä uutta elämäntapaa, elämänsääntöä. Se oli ensimmäisille kristityille käynyt suureksi sisäiseksi näkemykseksi, ilmestykseksi, se ihanteena täytti koko heidän elämänsä. Sentähden se kantoi hedelmää, se usko päivä päivältä vahvistui, kun noudatti Jeesuksen käskyjä: ole suuttumatta, ole rehellinen, ole puhdas ajatuksissasikin, ole pahaa vastustamatta. Heidän uskonsa, sisäinen elämänsä kasvoi, heidän henkensä tuli ylä kirkkaammaksi, niin että he hengen silmällä saattoivat nähdä kauemmaksi, katsoa sekä taaksepäin että eteenpäin ihmiskunnan historiaa. Sensijaan, että heidän ajatuksensa ja mielensä olisi ollut kiinni jokapäiväisissä tapahtumissa, jotka sillä hetkellä tapahtuivat, heidän silmänsä päinvastoin oli kiinni suurissa historian tapahtumissa sekä taakse- että eteenpäin. Ja he näkivät, kuinka jumalanvaltakunta vähitellen toteutuu maan päällä.

Ja jos ajatteleme niitä opetuslapsia, jotka kantoivat 60-kertaisen hedelmän, niin voimme kysyä: missä suhteessa nämä näkivät vielä kuin eteenpäin, mitä Jeesus erikoisesti meiltä odottaa? Ja vaikka siinä olisi monta kohtaa, tahdon mainita yhden kohdan, joka oli aivan kuin ehtona niille, jotka tahtoisivat kulkea eteenpäin, kun olivat tottuneet noudattamaan Jeesuksen käskyjä. Silloin oli semmoinen sana: „sinun tulee luopua kaikesta: luovu kaikesta, mitä sinulla on ja mitä sinä itse luulet

olevasi. Jos sinulla on omaisuutta, tule vapaaehtoisesti köyhäksi, ja jos sinä luulet, että sinulla on paljon rikkauksia sisässi, paljon luonnonlahjoja, luovu niistä ja aseta ne Mestarin palvelukseen. Luovu kaikesta jumalanvaltakunnan nimessä. Ainoastaan, jos sinä kaikesta siitä luovut sisässi, ainoastaan silloin pääset eteenpäin ja sitä enemmän näet salaisuuksia ja enemmän tiedät.“

Jos me sitten vielä ajattelemme niitä, jotka kantoivat 100-kertaisen hedelmän ja kysymme, mikä oli heillä sitten tämä uusi opetus Jeesuksen puolelta, niin saamme kuulla, että heille Jeesus sanoi: „Teidän täytyy olla kuin lapset, teidän täytyy tulla täydellisesti lapsiksi. Koko tuo teidän pitkä edellinen kehityksenne on valmistanut teitä siihen, että tulette lapsiksi siinä merkityksessä, että te näette hyvän kaikessa ja rakastatte kaikkia.“ – Tämä on kaikista suurin ja syvin läksy ihmisille. Sillä kuinka me ihmiset tiellä kulkiessamme voisimme sulkea silmämme elämän kaikilta tosiseikoilta, kuinka voimme sanoa, että emme näe tuossa sitä heikkoutta ja pahaa? Me näemme sen ja se vaivaa meitä, sillä se kuiskaa meille: sinä et voi rakastaa niin paljon tuota kuin tuota. Onhan meidän mahdotonta rakastaa kaikkia, joita näemme, sillä pahaa, itsekkyyttä on kaikkialla. Sentähden on ihmeellistä, kun Jeesus sanoo: „Kun te olette kulkeneet sillä tiellä, jossa olette toteuttaneet minun käskyjäni ja olette luopuneet itsestänne kokonaan ja kaikesta, mitä teillä on, ettei teidän sydämenne ole kiinni missään, silloin tulette lapsiksi, jotka eivät voi uskoa pahaa mistään, olette kuin lapset, joille kaikki ovat setijä ja tätejä, ja niin opitte kaikkia rakastamaan. Ja kun siihen olette tulleet, ei se merkitse, että teidän pitäisi rakastaa kaikkia samalla tavalla. Te voitte rakastaa miljoona kertaa enemmän toista kuin toista, mutta ette näe kessään mitään pahaa, te näette, että kaikki ihmiset ovat veljiä, sieluja, jotka kulkevat kaukaista päämäärää kohti, kaikki ovat ihmisiä, jotka hoipertelevat eteenpäin tällä tiellä. Siis te ette voi ketään tuomita, vaan rakastaa kaikkia heidän heikkouksiaan, että tahdotte kaikkia

auttaa. Sellainen on se rakkaus, jonka minä teille lupaan, kun olette uskollisia. Silloin opitte näin rakastamaan ja silloin kannatte 100-kertaisen hedelmän.“

Näin Jeesus. Ja me kysymme täydellä syyllä: mitä siis olivat ne valitut, ne eklektoi, jotka tällä tavalla seurasivat Jeesusta, jotka tällä tavalla täyttivät Hänen käskyjään, noudattivat Hänen neuvojaan ja elivät sitä elämää, jota Hän heille opetti? Ne olivat kirkko. Kreikkalainen sana eklesia, jonka me olemme kääntäneet kirkko-sanalla ja joka on rinnakkaissana eklektoi-sanalle, on juuri tämä kirkko, valittujen joukko, seurakunta. Eklesia-sanaa on sitten profanisessa kielessä käytetty esim. jonkun kaupungin valtuustosta. Siis eklektoi olivat valitut, mutta eklesia oli valittujen seurakunta. Kirkko tarkoittaa ainoastaan siis näitä valittuja. Kristillinen seurakunta ensin ja alkuaikoina eklesia, kirkko, oli kokoonpantu niistä valituista, jotka seurasivat Jeesusta, jotka tunsivat Hänen käskynsä ja noudattivat niitä. Meidän kirkko-sanamme on tullut sanasta kyriakon, joka tarkoittaa Herralle pyhitettyä rakennusta, temppeeliä. Sitten se myös on tarkoittanut kristillistä kirkkoa, niitä ihmisiä, jotka kuuluvat kristilliseen kirkkoon. Sitä sanaa käytetään germaanisissa kielissä – kyrka, Kirche y. m. – mutta se ei ole niin selvä, kuin tuo sana eklesia, joka on säilynyt roomalaisissa kielissä, kuten ranskalainen *église* y. m. Vaikka se niissä myös merkitsee tempelirakennusta, niin se paremmin tarkoittaa tätä vertauskuvallista merkitystä, sillä sen alkuperäinen merkitys on „valittujen seurakunta“. Kirkko oli alkuaan ja myös Jeesuksen kannalta katsoen valittujen joukko. Tämän valittujen joukon tehtävä oli levittää sanomaa, saarnata taivastenvaltakuntaa kaikille kansoille. Se oli opetuslasten tehtävä. Mutta eivät ne kaikki kansat ja yksilöt sillä tavalla tulleet kirkkoon kuuluviksi, ne olivat ulkopuolella kirkkoa, kunnes niistä tuli valittuja, kunnes he ensimmäisestä, hoipolloi-tilasta tulivat toiseen tilaan, klektoi – kutsutut ja siitä sitten eklektoi-tilaan, jolloin heidät voitiin vihkiä

eklesiaan. Kirkon ulkopuolella heitä kyllä opetettiin jollakin tavalla, he olivat katekumeneja, jos käytämme alkukristillistä sanaa. Siinä he olivat niin kauan kuin oli tarpeellista, sitten heidät voitiin vihkiä eklesian jäseniksi. Ja se merkitsi, että he olivat ymmärtäneet, että uusi elämä alkoi Jeesuksen Kristuksen käskyistä.

Jos me nyt ajattelemme semmoisia ihmisiä, jotka olivat tulleet niinä kristillisinä alkuaikoina herätykseen, olivat siis ottaneet vastaan taivastenvaltakunnan sanoman ja ymmärtäneet hengesään, ensin suuressa riemussa ja sitten itseään opettamalla ja harjoittamalla, että Jeesuksen elämä kuvastui Hänen käskyissään, jos ajattelemme niitä, jotka olivat tulleet kosketukseen Jeesuksen taivastenvaltakunnan sanoman kanssa ja olivat Jeesuksen seurakunnan jäseniä, ja kun ymmärrämme, kuten viime kerralla mainittiin, että he eivät kadota taivaassa tajuntaansa, vaan nousevat ekstaasiin ja säilyttävät korkeammassa minässään tajuntansa, niin kun he syntyvät tänne takaisin uuteen persoonallisuuteen, niin miten silloin käy? He saavat uuden ruumiin ja kaikki vanhemmiltaan, heidän korkeampi minänsä ainoastaan, joka on tämän persoonallisuuden takana, oli ollut edellisen takana. Se edellinen persoonallisuus oli jonkun verran tietoisena noussut korkeampaan minään, oli yhtynyt jonkun verran siihen ja tämän korkeampi minä syntyy uudestaan ja uudestaan. Jos nyt kirkko olisi pysynyt opetustoiminnassaan semmoisena, kuin se alussa oli, jos se olisi ollut sille uskollinen, niin me ajattelemme, että luonnollisesti semmoinen sielu, joka oli ollut tosikristitty ennen, syntyisi kirkon helmaan, valittujen joukkoon, niiden joukkoon, jotka seuraavat täällä Jeesusta. Luonnollisesti sielulle etsittäisiin semmoiset vanhemmat, että se saisi kulkea eteenpäin aloittamallaan tiellä. Mutta kuinka on todellisuudessa? Kuinka käy niiden todellisten kristittyjen, jotka saivat inspiration ensimmäisinä aikoina, joutuivatko he eklesiaan, kirkkoon, valittujen seurakuntaan? Mitä meidän täytyy vastata? He syntyvät tänne maan päälle umpimähkään, eivät heidän vanhempansa ole olleet

semmoisia kristityitä, että olisivat osanneet valmistaa heille sopivan ruumiin. Ja kun heidän sielunsa, korkeampi minänsä kysyy: missä on eklesia, kirkko, valittujen seurakunta? – niin minkä vastauksen he saavat elämältä? He saavat vastauksen: ei semmoista ole. He kyllä syntyvät kristillisen kirkon helmaan, heidät kastetaan pieninä, mutta kun he tulevat niin vanhoiksi, että heidän sielunsa ja henkensä alkaa janota elämää, Jumalaa: missä on minun mestarini, missä on Jumala? – niin mitä heille vastataan? Kukaan ei ole osannut vastata heille mitään. Ja jos tuollainen nuori ihminen menee pappien ja piispojen luo, niin he ihmettelevät: mikä kapinan henki tuossa on? Tuo nuorukainen on niin lahjakas, mutta kuinka hän on niin merkillinen? „Etkö tiedä, että meidän yhteiskuntamme on pitkän historiallisen kehityksen tulos? Tämä juuri on kristikunta, me olemme kaiken hyvän puolesta.“ Silloin hän kysyy: „Missä se näkyy, missä ovat ne, jotka ovat luopuneet kaikesta tämän maailman tavarasta?“ Ja hän menee yliopistoon, hän näkee älykkäitä ihmisiä, professoreja, maistereita, ylioppilaita, jotka ovat hyvin täynnä maailman intelligenssiä, ja kun hän kääntyy heidän puoleensa, niin he vastaavat: „Totuudenpyrkimys, ei se ole mitään todellista. Meillä on maisterin arvo, me tiedämme, ettei mikään ole mitään.“

Semmoisen vastauksen saa ihminen, joka syntyy totuudenetsijänä ja joka ennen on ollut kristitty ja tahtoi nyt nähdä sitä eklesiaa, jota hän oli ehkä mukana luomassa. Maailma on täynnä rivoutta, syntiä, nautinnonhimoa, aistillisuutta ja turhuutta. Hän ei missään näe niitä opetuslapsia, joiden kanssa hän ennen oli. Ennen, kun hän oli maan päällä, oli ihmisiä, mutta missä ovat ne nyt?

Tällä tavalla me olemme järjestäneet olosuhteet, me emme välitä kehittyneistä sieluista. Kun oikein suuret, moraaliset sielut syntyvät maan päälle, niin me olemme melkein valmiit tekemään niin, kuin olemme pitkin kristikunnan historiaa tehneet ja niinkuin Göthe sanoo Faustissaan: „kaikki ne, jotka ovat jotain

tehneet, olemme ristiinnaulinneet tai tappaneet. Sillä kuinka he ovat olleet niin rohkeita, että ovat uskaltaneet tietää jotain Jumalasta, elämästä? Elämähän on niin yksinkertainen ja selvä.“

Sentähden meidän täytyy omaksi häpeäksemme tunnustaa: me olemme niin kurjia ja köyhiä kaikessa tässä sivistyksessä, ettei meillä ole eklesiaa, kirkkoa, ei valittujen seurakuntaa, ei niitä ihmisiä, jotka olisivat seurakunnan muodostaneet, ei niitä, jotka seuraavat Jeesusta. Meidän Vapahtajamme saa yhä vaan näkymättömässä maailmassa katsella surullisesti: kyyneleet tippuvat Hänen silmistään, Hän saa vain odottaa. – Kirkolle, eklesialle, annettiin kyllä muutakin, kuin ainoastaan tämä opetus, jotain muuta, joka oli mystillisempää, salaisempaa, ihmeellisempää, mutta siitä puhumme toisella kerralla.